

NEVENKA KOŠUTIĆ-BROZOVIĆ

(13. SIJEČNJA 1929. - 2. LISTOPADA 2013.)

U SPOMEN

Prof. dr. sc. Nevenka Košutić-Brozović, ugledna književna povjesničarka, teoretičarka i komparatistica, umrla je u 84. godini života u Zagrebu. Rođena je u čuvenoj zagrebačkoj obitelji Košutić (stric August Košutić, poznati političar, a teta Sida Košutić, renomirana književnica). U Zagrebu je završila i njemačku osnovnu školu, zatim klasičnu gimnaziju, a na Filozofskom fakultetu u Zagrebu diplomirala je 1953. godine jugoslavenske jezike i književnosti i francuski jezik i književnost gdje je također apsolvirala i anglistiku. Doktorirala je 1965. disertacijom *Francuske književne pobude u časopisima hrvatske moderne*, što je objavljeno u Akademijinu *Radu*, 1969. Počinje raditi u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu kao knjižničarka (1953. - 1956.), onda, gotovo cijeli radni vijek, na Filozofskom fakultetu u Zadru (1956. - 1995.) napredujući od asistenta do redovitog profesora, predajući svjetsku književnost, komparativnu književnost i teoriju književnosti. Predavala je i knjižničarstvo na Pedagoškoj akademiji u Zadru i ustrojila fakultetsku knjižnicu. Ona je 1976. pokrenula osnivanje Odsjeka za komparativnu književnost na Filozofskom fakultetu, na kojem je bila predstojnicom. Gotovo redovito je sa suprugom akademikom Daliborom Brozovićem, kojem je bila i velika potpora u životu i radu, odlazila na seminare i slične znanstvene skupove iz slavenske filologije te vrijednim priložima sudjelovala u znanstvenim zbornicima.

Počela je objavljivati u *Krugovima* 1954. pišući o Matoševoj i Baudelaireovoj poeziji, pisala je, također, i u *Vjesniku bibliotekara Hrvatske* osvrtu o knjižničarstvu. U toj ranoj fazi piše o Beckettu, Faulkneru i o Marguerite Duras. Njezina je najvažnija tema književnost hrvatske moderne s komparativnog motrišta: "Stanislav Przybyszewski i hrvatska moderna", "Časopis hrvatske moderne *Mladost* i strane književnosti", a zatim slijede radovi "Europski okvir hrvatske moderne", "Hrvatsko-slavenski književni odnosi u doba hrvatske moderne" te "Uloga Zadra u književnom životu hrvatske moderne". U tim radovima govori o okrenutosti prema Europi, kada su dodiri i prožimanja s Europom uspješno i definitivno uspostavljeni. Posebno je pisala o problemu slavenske orijentacije u hrvatskoj književnosti i njezin prilog o tome u *Croatici*, br. 1, 1970. često je citiran ne samo u nacionalnoj, nego i u svjetskoj literaturi. Zapravo, kao studiozna i sustavna istraživačica, spada među najbolje poznavatelje hrvatske moderne.

Teorija i praksa prevođenja također je njezina bitna tema počevši od članka "O problemu prevođenja s dijalekta" iz 1972. gdje sagledava dijalekt kao medij hrvatskoga književnog prevođenja standardnojezičnih tekstova, prevođenje Krležinih interpoliranih i kontinuiranih kajkavskih tekstova, zatim je analizirala Kazalijeve prepjeve kao i prepjeve Dobriše Cesarića, prijevode i prepjeve Tina Ujevića, prijevode Mihovila Kombola, Goranove prepjeve, hrvatsku prijevodnu književnost u Dalmaciji u doba narodnog preporoda, prijevode Shakespeareovih djela, a istodobno je istraživala prevođenje turcizama u Andrićevim djelima te

hrvatsko dramsko prevoditeljstvo između dvaju svjetskih ratova. I sama je prevodila s njemačkog, francuskog, engleskog i španjolskog jezika.

Prof. Košutić-Brozović piše i o zaslužnim hrvatskim književnim povjesničarima: o Vatroslavu Jagiću s obzirom na probleme književnog prevođenja, o Albertu Haleru u odnosu prema stranim književnostima, a o Tomi Maticu u okviru razvitka hrvatske komparatistike. Pisala je i o Balzacu, o odnosu mladoga Krleže i Przybyszewskog, o čemu je, pored ostalog, govorio Josip Lisac (*Croatica et Slavica Iadertina*, VI/2009., str. 5.).

U stručnoj javnosti najpoznatiji su njezine knjige *Čitanka iz stranih književnosti I i II*, prije svega namijenjene srednjoškolcima, ali su ubrzo postale i priručnicima onim studentima koji su se htjeli upoznati s piscima i njihovim djelima, razdobljima i fenomenima u svjetskoj književnosti. Osobita je zasluga, pored ostalog, što su te čitanke upućivale čitatelja u kontekstualiziranje hrvatske u europsku i svjetsku literaturu. Te su čitanke postale "nezamjenjivo nastavno pomagalo", kako to u *Dometima* iz 1971. spominje Glorija Rabac-Čondrić.

Nakon promjene nastavnih planova i programa, postat će suautorica čitanka za sve razrede gimnazije u nakladi Školske knjige Zagreb (obrađuje strane pisce). Također je suautorica čitanka za sve razrede gimnazije u nakladi Školske naklade Mostar, u kojima sam i sâm suautor i glavni urednik.

Surađivala je u uglednim časopisima kao što su *Krugovi* (kao mlada znanstvenica i sama podržavajući program krugovaša, prvog vala druge hrvatske moderne), *Umjetnost riječi*, *Croatica*, *Forum*, *Mogućnosti*, *Radovi Filozofskog fakulteta* u Zadru, *Izraz*, *Rad JAZU*, *Književna smotra*, *Filologija* te u prvom broju časopisa *Croatica et Slavica Iadertina*, a profesorici je u povodu 80-e obljetnice rođenja posvećen 5. broj tog časopisa.

Profesorica je 1990. dobila nagradu "Ivan Filipović".

Kao osobito zaslužna proučavateljice hrvatske književnosti u europskom kontekstu, ugledna komparatistica i teoretičarka književnosti, stvorila je opsežno i vrlo sadržajno djelo. Ističući se predanim radom sa studentima i potičući najdarovitije među njima, njezini zanosi u radu, praćeni domišljatim zapažanjima i nadahnutim opservacijama, ukazivali su na korelacije naše i stranih književnosti te otkrivali veliku erudiciju, kulturnu širinu i ljubav prema književnosti.

Imali smo iznimnu čast i sreću što nas je učila.

Šimun Musa